

Strandbygaard

Miljø og bæredygtighed

Tryk med omtanke

2018

Indhold

4	<u>Velkommen til Strandbygaard A/S</u>
5	<u>Om rapporten</u>
5	Supporterklæring
6	<u>Miljø</u>
7	<u>Kvalitets- og miljøstrategi</u>
8-9	<u>FN's verdensmål</u>
10	<u>Hvad er EMAS</u>
11-12	<u>Miljøpåvirkninger</u>
13-15	<u>Miljøregnskab</u>
17	<u>Miljømål</u>
17	Certificering/licenser
18	<u>Indirekte miljøforhold</u>
19	<u>FSC/PEFC for bæredygtigt skovbrug</u>
21	<u>Svanemærket for ansvarlig udnyttelse af jordens ressourcer</u>
22	<u>CO₂ neutrale tryksager</u>
23	<u>Hjælp klimaet</u>
25	<u>Corporate Social Responsibility (CSR)</u>
25	De 10 principper i Global Compact
27	<u>Talentspejderne gør en forskel for unge mennesker</u>
28-29	<u>Grøn Ressource Optimering (GRO)</u>
31	<u>Cirkulær økonomi: projekt CØ SMV</u>

Velkommen til Strandbygaard A/S

Der er løbet meget vand i åen, siden Jens Strandbygaard i 1898 etablerede trykkeri i Skjern. Virksomheden er vokset støt de sidste 120 år, og er gået fra at være en lille papir- og galanteriforretning til et stort, moderne trykkeri med nu ca. 70 ansatte.

For at være interessante i branchen kræver det, at vi hele tiden har ny teknologi – hele vejen rundt. Og vi skal være villige til at udvikle. Derfor har Strandbygaard bygget ud, fusioneret, opkøbt og investeret de sidste par år. Det har været en turbulent men spændende tid.

Maj Invest Equity har købt den samlede aktiekapital i Emballagegruppen, Vejle, der ejede 65 procent af aktiekapitalen i Strandbygaard A/S. I forlængelse af denne transaktion har Claus Scotwin og Ole Strandbygaard tilbagekøbt aktierne i Strandbygaard og ejer herefter selskabet 100 procent via holdingselskaber.

Strandbygaard ejer fortsat 50 procent af aktierne i Grafisk Forum, Horsens, og vil fortsat deltage i en konsolidering af den grafiske branche.

I starten af efteråret 2018 investerede Strandbygaard i maskiner og udstyr til helbindsproduktion og i en HP Indigo 10000 Digital Press.

I 2018 blev virksomheden yderligere udvidet med produktionskapacitet inden for POS materiale (storformat) ved en overtagelse af BESTSELLER koncernens BS-Printhouse. Produktionsudstyr og medarbejdere flyttede til Strandbygaards domicil i Skjern primo 2019.

De nye, spændende initiativer skal være med til at løfte Strandbygaards palette af produktionsmuligheder og helhedsløsninger til vore kunder. Der er tryk på Strandbygaard.

I produktionen står gamle og nye højteknologiske maskiner side om side. Ja, der er sket meget siden 1898, men betingelserne for succes er stadig de samme i dag som dengang: Ved hver opgave sammensættes vigtige brikker til en helhed for at sikre kundens tilfredshed. Opgaverne løses på aftalte måde til aftalte tid.

Om rapporten

I en længere årrække har Strandbygaard årligt udgivet både en EMAS miljøreddegørelse og en CSR rapport. Disse to rapporter er nu slået sammen til én, og dette er første udgave.

Da virksomheden har ændret regnskabsperioden til at følge kalenderåret, gælder miljøreddegørelsen for 2018. Tal for 2. halvår 2017 indgår dog i Miljøregnskabet, Tabel 1, side 13.

Nærværende rapport er et led i virksomhedens registrering under den europæiske forordning for miljøledelse og miljørevision, EMAS, og er godkendt af Bureau Veritas (EMAS-miljøverifikator: nr. DK-V-6002), der er garant for, at Strandbygaard og miljøreddegørelsen lever op til kravene i EMAS III.

Supporterklæring

Med denne rapport bekræfter Strandbygaard, at vi støtter op om de 10 principper i FN Global Compact med respekt for menneskerettigheder, arbejdsforhold, miljø og anti-korruption. Vi har herudover tilsluttet os Grafisk CSR Kodeks via vores brancheforening Grakom og HK/Privat. Rapporten er både tilgængelig på vores hjemmeside og udleveres, efter anmodning, i trykte eksemplarer til kunder og forretningsforbindelser.

Næste rapport er planlagt til at udkomme første halvår 2020.

Skjern, den 23. maj 2019

Ole Strandbygaard
Administrerende direktør & ejer

Claus Scotwin
Administrerende direktør & ejer

Janet Fredensborg
Miljø/LEAN koordinator

Miljø

Miljøledelse

Strandbygaards ledelsessystem er samlet i et fælles kvalitets- og miljøledelsessystem og lever op til kravene i EMAS-forordningen, ISO 14001:2015 og ISO 9001:2015. Systemet hjælper os til at blive bedre hver dag og sikrer bl.a., at:

- den miljøpolitik, vi har besluttet at have, følges
- vi overholder lovgivningen
- miljøbelastningerne fra produktionen løbende overvåges.

Miljøtilsyn

Strandbygaard er omfattet af "Bekendtgørelse nr. 1475 af 12. december 2017 om brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse..." (Bilag 1, pkt. E 51), hvilket betyder, at Ringkøbing-Skjern Kommune fører tilsyn med produktionsmiljøet og det omgivende miljø.

Strandbygaard har et godt samarbejde med kommunen og er i dialog ved behov, f.eks. i forbindelse med bygningsudvidelser og affaldshåndtering.

Kvalitets- og miljøstrategi

Vision

Det er Strandbygaards vision gennem samarbejdet med vore kunder, leverandører og medarbejdere at opnå den højest mulige kvalitetsstandard for vore ydelser, produkter og miljø. Dette vil vi gøre ved at:

- være med i toppen, når det gælder grafiske ydelser. Det betyder, at vi udfordrer os selv til at blive bedre hver dag
  - give vore medarbejdere mulighed for faglig og personlig udvikling og opfordre til samarbejde, der bygger på åbenhed og tillid
  - sætte sikkerhed for den enkelte og for miljøet højt
  - levere helhedsorienterede og effektive løsninger, som skaber større værdi for vore kunder
  - være i tæt dialog med vore kunder og leverandører
  - skabe en attraktiv arbejdsplads.
- vurdere miljøbelastninger forårsaget af alle nye eller ændrede aktiviteter, eksempelvis nye investeringer
  - kommunikere åbent om virksomhedens kvalitets- og miljøforhold og synliggøre politikker udadtil
  - overholde alle gældende relevante lovkrav
  - imødekomme kvalitets- og miljøkrav fra vore interesseparter
  - løbende reducere miljøbelastningen og opstille kvalitets- og miljømål for den fremtidige indsats samt registrere og dokumentere, at disse indfries
  - løbende at forbedre og udvikle effektiviteten af vort kvalitets- og miljøledelsessystem
  - forpligte sig til beskyttelse af miljøet
  - beskrive væsentlige miljøpåvirkninger i EMAS miljøredegørelsen.

Strategi

For at understøtte arbejdet med ovennævnte vision vil Strandbygaard:

- opretholde kvalitetscertificering efter ISO 9001 og miljøcertificering efter ISO 14001 og EMAS samt opretholde FSC, PEFC, Svanemærkning, FN Global Compact (CSR), Grafisk CSR Kodeks og ClimateCalc
- gennem medarbejderinddragelse skabe en LEAN/forbedringskultur i organisationen til implementering af løbende og blivende forbedringer

De 17 verdensmål for bæredygtig udvikling

1 AFSKAF
FATTIGDOM

2 STOP
SULT

3 SUNDHED
OG TRIVSEL

4 KVALITETS-
UDDANNELSE

5 LIGESTILLING
MELLEM KØNNENE

6 RENT VAND
OG SANITET

7 BÆREDYGTIG
ENERGI

8 ANSTÆNDIGE JOBS
OG ØKONOMISK
VÆKST

9 INDUSTRI, INNOVATION
OG INFRASTRUKTUR

10 MINDRE
ULIGHED

11 BÆREDYGTIGE BYER
OG LOKALSAMFUND

12 ANSVARLIGT
FORBRUG
OG PRODUKTION

13 KLIMA-
INDSATS

14 LIVET
I HAVET

15 LIVET
PÅ LAND

16 FRED, RETFÆRDIGHED OG
STÆRKE INSTITUTIONER

17 PARTNERSKABER
FOR HANDLING

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

FN's verdensmål

De 17 verdensmål for bæredygtig udvikling er verdens arbejdsplan for bl.a. at stoppe klimaforandringerne. For at nå målene må alle gøre en indsats, både regeringer, virksomheder og hvert enkelt individ.

Hos Strandbygaard har vi i 2019-2020 udvalgt tre mål at koncentrere os om.

Bæredygtig energi

Ét af delmålene under Mål 7 er:

7.b Inden 2030 skal infrastrukturen udvides og teknologien opgraderes til at kunne levere moderne og bæredygtige energiforsyning til alle i udviklingslandene, især de mindst udviklede lande, udviklingslande bestående af små øer og udviklingslande uden adgang til havet, i overensstemmelse med deres respektive støtteprogrammer.

Når du vælger at CO₂ neutralisere din tryksag, støtter du klimaprojekter i verden, som fremmer bæredygtig energi. Se et eksempel på side 23.

Ansvarligt forbrug og produktion

Igennem vores EMAS og ISO 14001 certificeringer og Svanemærket har vi løbende fokus på vore miljøpåvirkninger og er med til at opfylde følgende delmål:

- 12.4 Håndtér kemikalier og affald ansvarligt
- 12.5 Reducér affaldsmængden betydeligt
- 12.6 Motivér virksomheder til at agere bæredygtigt
- 12.7 Promovér bæredygtighed i offentlige indkøb
- 12.8 Giv alle mennesker viden og forståelse for at kunne leve bæredygtigt

På side 28-29 kan du læse om, hvordan noget af vores brændbare affald er blevet en ressource for en anden lokal virksomhed.

Livet på land

Igennem FSC og PEFC er vi med til at opfylde følgende delmål:

- 15.1 Bevar og genopret økosystemer på land og i ferskvand
- 15.2 Stop skovrydning og genopret ødelagte skove
- 15.3 Bekæmp ørkendannelse og genopret udpint jord
- 15.5 Beskyt biodiversitet og naturlige levesteder
- 15.8 Finansiér og skab incitament til bæredygtigt skovbrug

Læs mere om FSC og PEFC på side 19.

Hvad er EMAS?

EMAS står for "Eco-Management and Audit Scheme". Det er EU's miljøledelsesordning, som er frivillig og henvender sig til alle typer virksomheder.

Som EMAS virksomhed arbejder man løbende på at reducere de direkte miljøpåvirkninger i form af energi- og ressourceforbrug, affaldsproduktion samt emissioner (klimagasser, luftforurening og spildevand).

Derudover arbejder man med at reducere virksomhedens indirekte miljøpåvirkninger. Det vil sige de miljøpåvirkninger, som virksomheden ikke har direkte kontrol over, men som virksomheden har mulighed for at påvirke gennem f.eks. dialog med leverandører og kunder.

Miljøledelse efter EMAS indebærer, at virksomheden:

- Gennemfører en indledende miljøgennemgang
- Løbende forbedrer miljøindsatsen ud over det, loven kræver
- Fastsætter en miljøpolitik og målsætninger for miljøarbejdet
- Udarbejder en årlig miljøredegørelse
- Aktivt inddrager medarbejderne i miljøarbejdet

For at blive EMAS-registreret skal en virksomhed kortlægge og løbende reducere de direkte miljøbelastninger fra dens aktiviteter samt de indirekte miljøforhold fra produkter og serviceydelser.

Kilde: Miljøstyrelsen (www.mst.dk)

Miljøpåvirkninger

Som led i virksomhedens miljøarbejde har Strandbygaard udpeget de direkte miljøpåvirkninger fra virksomhedens produktion, som anses for at være de væsentligste, og som virksomheden løbende overvåger. Se Tabel 1, side 13.

Ved udvælgelsen er anvendt følgende væsentlighedskriterier:

- Stort forbrug
- Store affaldsmængder
- Farlighed
- Lovkrav og miljømærkekriterier

Set i et livscyklusperspektiv udgør forbrug af papir, energi, trykplader og trykfarver 90 % af den samlede miljøbelastning.

Miljøpåvirkninger

Papir

Papiret udgør omkring 98 % af tryksagens vægt, og set i miljøsammenhæng udgør papiret den væsentligste del af miljøbelastningen for det grafiske produkt, både i forhold til ressourceforbrug og fra fremstillingsprocessen af papiret.

El og varme

Energifremstilling, der kommer fra afbrænding af kul og gas, som en stor del gør i Danmark, medfører dannelse af varierende mængder svovldioxid og nitrogenoxider. Der dannes endvidere varierende mængder aske og slagge ved afbrænding af kul. Herudover dannes CO₂ ved afbrændingen.

Pladefremstilling

Når pladen skylles, som en del af fremkaldeprocessen, kan små rester af pladefremkalder, fotoemulsion og gummieringsmiddel ende i skyl-

levandet.

”Overslæb” af kemikalier til skyllevandet kan begrænses ved bl.a. god vedligeholdelse og justering af valser i fremkaldermaskinen. Der er fast service hver anden måned til sikring af optimal justering af valser for minimal udledning. I praksis er mængderne af kemikalierester i skyllevandet meget små, og Ringkøbing-Skjern Kommune har som følge heraf heller ikke stillet krav til Strandbygaard ved udledning af skyllevandet til det offentlige spildevandssystem.

Plader

De plader, der anvendes, består af aluminium, som er et værdifuldt metal med mange anvendelsesmuligheder. Brugte plader afleveres derfor til særlige affaldsbehandlere (produkthandlere), som sælger pladerne videre til smelteværker med henblik på genanvendelse. Selvom smelteprocessen er energikrævende, kræver omsmeltingen dog kun ca. 5 % af den energi, der går til at fremstille nyt aluminium af bauxit.

Trykfarver

Farverne, som vi anvender til offsettryk, er baseret på vegetabiliske olier. Der er ingen afdampning/VOC emission til det ydre miljø.

Miljøregnskab

Tabel 1

Type	Enhed	2015 / 2016		2016 / 2017		2. halvår 2017		2018	
Energi og vand		Total	Pr. tons produkt	Total	Pr. tons produkt	Total	Pr. tons produkt	Total	Pr. tons produkt
Elektricitet	kWh	1.327.938	700,02	1.367.840	606,58	734.408	522,71	1.369.425	618,53
Naturgas ⁽¹⁾	kWh	165.680	58 kWh/g. dag	112.475	38 kWh/g. dag	51.434	43 kWh/g. dag	118.140	43 kWh/g. dag
Vand	m ³	1.081	0,57	1.069	0,47	554	0,39	1.361	0,61
Råvareforbrug									
Papirforbrug i alt ⁽²⁾	ton	2.767		3.161		1.806		3.059	
Trykfarve	kg	25.887	13,65	27.740	12,30	15.251	10,85	29.957	13,53
Vandlak	kg	39.975	21,07	33.920	15,04	20.550	14,63	24.761	11,18
Farve og lak i alt	kg	65.862	34,72	61.660	27,34	35.801	25,48	54.718	24,71
IPA	kg	100	0,05	0	0,00	0	0,00	48	0,02
Fugtevandskoncentrater	kg	2.664	1,40	3.279	1,45	2.026	1,44	4.120	1,86
Lim	kg	4.020	2,12	6.136	2,72	2.235	1,59	6.252	2,82
Afvasningsmiddel									
I alt	kg	2.978	1,57	3.025	1,34	1.798	1,28	3.826	1,73
Produkter	ton	1.897		2.255		1.074		2.214	
Affald til genbrug						1.405		2.214	
Papir i alt	ton	870	0,31	906	0,29	401	0,22	845	0,28
Metal	kg	40.673	21,44	41.810	18,54	15.564	11,08	39.640	17,90
Pap	kg	12.280	6,47	10.550	4,68	4.770	3,40	9.760	4,41
Blød plast	kg	5.183	2,73	5.241	2,32	3.218	2,29	5.070	2,29
Affald til forbrænd.									
Blandet affald ⁽³⁾	kg	2.766	1,46	2.378	1,05	851	0,61	2.670	1,21
Farligt affald (destruktion)									
Spildevand med lakrester	kg	9.424	4,97	9.160	4,06	5.029	3,58	5.222	2,36
Skyllevand / fugtevand	kg	3.845	2,03	4.465	1,98	1.815	1,29	4.497	2,03
Trykfarverester mv. ⁽⁴⁾	kg	2.535	1,34	1.630	0,72	766	0,55	1.487	0,67
Fremkalder	kg	5.854	3,09	6.243	2,77	4.058	2,89	6.780	3,06
Kemikalieaffald i alt									
Klude (olieaffald i klude)	kg	1.098	0,58	1.026	0,45	459	0,33	1.017	0,46

Kommentarer til miljøregnskabet

Dette miljøregnskab er det ottende og sammenlignes med de to foregående to regnskabsår i Tabel 1, side 13. Strandbygaards regnskab følger nu kalenderåret, og derfor er 2. halvår 2017 og 2018 delt op i tabellen.

De forskellige typer forbrug er udregnet som et nøgletal, hvor forbruget er angivet pr. ton produkt. Dette letter sammenligningen og er med til at anskueliggøre, hvor der kan sættes ind med nye mål.

VOC mængden er ubetydelig og udledes via ventilationsanlæg i produktionen.

EMAS III nøgleindikatorer

Tal til EMAS III nøgleindikatorer i Tabel 2 nedenfor er hentet direkte fra Tabel 1, side 13.

Tabel 2

EMAS III nøgleindikatorer		2015/2016		2016/2017		2018	
Parameter	Enhed	Total	R=A/B	Total	R=A/B	Total	R=A/B
Samlet direkte energiforbrug (A)	MWh	1.494	0,79	1.480	0,66	1.488	0,67
Årlig massestrøm af materialeforbrug (A)	ton	2.834	1,49	3.223	1,43	2.824	1,28
Samlet årligt vandforbrug (A)	m ³	1.081	0,57	1.069	0,47	1.361	0,61
Samlet årlig affaldsproduktion (A)	ton	948	0,50	983	0,44	917	0,41
Samlet årlig produktion af farligt affald (A)	ton	22	0,01	21	0,01	19	0,01
Output af produkt (B)	ton	1.897		2.255		2214	

Noter

Samlet energiforbrug er el og naturgas.

Årlig massestrøm er papir, trykfarve og lak.

Der er for output af produkt korrigeret for lagerforskydninger.

Direkte emissioner

Strandbygaard bruger naturgas til opvarmning. Der er således en direkte udledning af drivhusgasser, NO_x og SO₂ fra virksomheden.

Den årlige emission er afhængig af naturgasforbruget til opvarmning og vil således afhænge af udendørstemperaturen i de enkelte år. Graddage-

korregeret naturgasforbrug er basis for beregning af årlig emission, se Tabel 3 nedenfor.

Ifølge Dansk Gasteknisk Center har der været nedenstående udledning, når der regnes med anlægstype store kedler.

Tabel 3

Komponent	Årlig emission (Kg/år) 2015/2016	Årlig emission (Kg/år) 2016/2017	Årlig emission (Kg/år) 2018
Graddagekorregeret Naturgasforbrug	14.761 m ³	10.067 m ³	10.260 m ³
CO₂	33.100 m ³	22.600 m ³	24.100 m ³
NO_x	20 m ³	14 m ³	14 m ³
SO₂	0,25 m ³	0,17 m ³	0,18 m ³

Noter

Kedeltype til beregning er oplyst af HMN Naturgas, www.naturgas.dk

Graddage er fra målestation 6900 Borris, www.dmi.dk

Emissionsberegning via www.emi.dgc.dk

Miljømål

Miljømålet for perioden 01.07.2017-31.12.2018 var en reducere af makulatur med minimum 2 %

Handlingsplan

- Sænke antallet af indstillingsark
- Fokus på om der er overskudspapir der kan skæres ned og anvendes i digital
- Kundepapir registreres
- Makulatur fra fanestans trækkes fra i regnskabet
- Indigo bruger færre indstillingsark

Konklusion på mål

I løbet af perioden 01.07.2017-31.12.2018 formåede vi at reducere mængden af makulatur til 26 %, hvilket betyder, at målet er nået.

Ser vi isoleret på 2018, er makulaturprocenten dog på 28 (se Tabel 1, side 15). Målet om at reducere mængden af makulatur fortsætter derfor i 2019.

Miljømål 2019

Nedbringe papirspild/makulatur fra 28 % til maksimum 26 %

Handlingsplan

Tiltag iværksat i perioden 2017/2018 fortsætter. Herudover: Fokus på oplag.

Certificeringer/licenser

Indirekte miljøforhold

I arbejdet med at reducere de indirekte miljøpåvirkninger af vores aktiviteter er vi hjulpet godt på vej af vores certificeringer og miljømærker, hvor kriterier er stillet op, og hvor der jævnligt føres kontrol med, at vi overholder disse.

Vi forsøger kontinuerligt at påvirke vore kunder til at købe bæredygtige produkter, f.eks. CO₂-neutralt, FSC®-certificeret eller Svanemærket. Dette beskrives nærmere på side 19 til 23.

Herudover er vi i 2019 i gang med et nyt, spændende miljøprojekt, som bl.a. handler om at finde alternativer til storformatprodukter i PVC. Læs mere om dette på side 31.

FSC/PEFC for bæredygtigt skovbrug

Nej, vi har IKKE eksotisk regnskov på lager. Det papir, som vi bruger i produktionen, stammer fra europæiske papirfabrikker, f.eks. Sverige, Finland og Tyskland.

Med et FSC®-mærke på din tryksag signalerer du, at papiret stammer fra bæredygtigt skovbrug. FSC® (Forest Stewardship Council®) har til formål at fremme en miljømæssigt, socialt og økonomisk forsvarlig drift af skovbrugene. God skovdrift sikrer, at træfældningen opretholder skovens biologiske mangfoldighed, produktivitet og økologiske processer. Samtidig skal driften foretages på en måde, der giver lokale og indfødte befolkninger i området mulighed for at få gavn af skoven. Skovdriften skal sikre et økonomisk afkast, men dette hensyn må ikke overskygge hensynet til natur og mennesker. FSC®-mærket sikrer, at materialeforbruget til tryksagen bidrager til velforvaltet skovbrug. For at opnå FSC®-certificering kræves det, at såvel leverandøren af råvarer som producenten kan spore papiret tilbage i forsyningskæden og derved garantere, at det anvendte materiale lever op til kravene.

Du kan også få PEFC™-mærket din tryksag. PEFC™ (Programme for the Endorsement of Forest Certification™) har til formål at dokumentere og fremme velforvaltet drift af skovene samt sikre, at det er muligt at følge det certificerede træ gennem hele forarbejdningskæden fra skoven til forbrugeren. PEFC™ er verdens største certificeringssystem for skove, som med deres standard forsøger at ændre den måde, som skove drives på globalt og lokalt for at sikre, at vi alle kan nyde de miljømæssige, sociale og økonomiske fordele, som skove har. PEFC™-mærket sikrer, at materialeforbruget til tryksagen bidrager til bæredygtigt skovbrug.

For at opnå PEFC™-certificering kræves det, at såvel leverandøren af råvarer som producenten kan spore papiret tilbage i forsyningskæden og derved garantere, at det anvendte materiale lever op til kravene.

Træ er en 100 % fornyelig ressource. Det vil sige, at det aldrig slipper op, såfremt vi sørger for, at der hele tiden plantes nyt. Jo mere papir vi bruger fra certificerede skove, jo bedre. Så plantes der nemlig flere træer, end der fældes.

Svanemærket for ansvarlig udnyttelse af jordens ressourcer

Strandbygaard er et svanemærket trykkeri. Svanen er det nordiske miljømærke, der stiller krav til miljøpræstationen af både trykkeri og tryksag med udgangspunkt i produkters livscyklus. Et svanemærket trykkeri er blandt de trykkerier på markedet, der har den bedste miljømæssige præstation. Kravene strammes jævnlige op og er baseret på en vurdering af råvarer, kemiske tilsætninger og produktionsprocesser. Også produktets kvalitet, emballage og den senere affaldshåndtering er der krav til. Strandbygaard har opnået svanemærkelicens i henhold til nyeste version for trykkerier.

I praksis betyder det, at Strandbygaard skal efterleve de kriterier, som er stillet op. For eksempel må vi hovedsageligt kun bruge trykfarver og lime, som er godkendt til svanen. Det betyder også, at vi ind imellem må stille krav til vore leverandører om at få godkendt deres produkter, før vi kan handle med dem.

CO₂ neutrale tryksager

Strandbygaard har siden 2013 været certificeret til at producere CO₂-neutrale tryksager. Vi anvender beregningsværktøjet ClimateCalc.

I praksis foregår det på den måde, at vi årligt opdaterer de data i ClimateCalc, som ligger til grund for CO₂-beregningerne. For det første er det data, som er repræsentative for de specifikke råvarer, f.eks. papirfabrikkernes vand- og energiforbrug. Dette tages ind i systemet for hver papirkvalitet.

For det andet er det data, som er repræsentative for den grafiske virksomhed, der fremstiller tryksagen. Det er f.eks. Strandbygaards råvareforbrug, energiforbrug, affaldsmængde og transport med fragtmænd. Ja, helt ned i detaljer om, hvordan hver enkelt medarbejder kommer på arbejde – på cykel, i bil eller offentlige transportmidler.

Med alle disse data er det muligt at lave en beregning på en tryksags CO₂-udledning helt fra

produktionen af papiret på papirfabrikken et sted i Europa til den færdige tryksag er afsendt fra trykkeriet og lander hos kunden.

Når beregningen på tryksagen er lavet, klimakompenseres CO₂-udledningen. Det foregår ved, at Strandbygaard køber CO₂-kreditter via South Pole Group, som investerer pengene i klimaprojekter rundt omkring i verden.

CLIMATECALC
CC-000033/DK

Hjælp klimaet

Igennem South Pole Group har vi i årenes løb støttet flere forskellige projekter, bl.a. et geotermisk kraftværk i Indonesien:

Projektet er beliggende ca. 100 km sydvest for hovedstaden Jakarta i et område med tropiske skove og vulkansk aktivitet.

Kraftværket udnytter de magtfulde naturressourcer i Indonesiens underjordiske geotermiske aktivitet til at generere energi. Geotermisk energi er den reneste form for vedvarende energi og generer slet ingen affald.

Dette reducerer efterspørgslen på fossile brændstoffer og gør herudover en positiv forandring for folks liv i de omkringliggende lokalsamfund.

Projektets aktivitet involverer opgradering af eksisterende turbiner for at løfte effektiviteten og således genereres mere emissionsfri energi.

På grund af regionens afsides beliggenhed var arbejdsløsheden inden projektet forståeligt høj, og dette blev anset som en prioritet. Projektet har haft og har stadig flere positive socioøkonomiske indvirkninger såsom:

- Beskæftigelse for lokalbefolkningen i form af over 20 jobs i opførelsesfasen og herefter 12 faste stillinger til driften af kraftværket
- Erhvervsuddannelser for kvinder og arbejdsløse med henblik på at kvalificere dem til den lokale modeindustri
- Opbygning af børnehave

Corporate Social Responsibility (CSR)

I maj 2012 tiltrådte Strandbygaard FN Global Compact, og i juli 2014 ligeledes Grafisk CSR Kodeks. Kodekset hjælper med at definere en standard og en praksis med hensyn til social ansvarlighed for fremstilling af grafiske produkter og ydelser. Den grafiske branches CSR-Kodeks er baseret på FN Global Compacts principper, men de er gjort mere målrettet den grafiske branche.

De 10 principper i Global Compact

Menneskerettigheder

1. Støtte og respektere beskyttelsen af internationalt erklærede menneskerettigheder.
2. Sikre at der ikke medvirkes til krænkelse af menneskerettigheder.

Arbejdsforhold

3. Opretholde foreningsfriheden og effektivt anerkende retten til kollektiv forhandling.
4. Støtte udryddelse af alle former for tvangsarbejde.
5. Støtte effektiv afskaffelse af børnearbejde.
6. Afskaffe diskrimination i relation til arbejds- og ansættelsesforhold.

Miljø

7. Støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer.
8. Tage initiativ til at fremme en større miljømæssig ansvarlighed.
9. Opfordre til udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier.

Anti-korruption

10. Modarbejde alle former for korruption herunder afpresning og bestikkelse.

WE SUPPORT

Kom i mål med Strandbygaard

Sponsor af Skjern Håndbold siden 1999

Talentspejderne gør en forskel for unge mennesker

Strandbygaard støtter lokalforeningen Talentspejderne Ringkøbing-Skjern. Hver uge afsættes der tid til, at en medarbejder i virksomheden, som har taget et mentor-kursus, hjælper en ung skoleelev fra en folkeskole i lokalområdet til at få øjnene op for egne evner og talenter. Det er med henblik på, at den unge bliver klar til uddannelses- og erhvervslivet. Møderne afholdes på Strandbygaard.

Landsforeningen Talentspejderne er en frivillig, upolitisk og ikke religiøs humanitær organisation, der støtter unge skoleelever mellem 12-15 år, der går i udskolingens 7., 8. eller 9. klasse.

Talentspejdernes talentprogram har en stærk tro på, at alle børn og unge har evner og talenter. For at kunne udfolde sine evner og talenter kræver det støtte og anerkendelse af en mentor, der kan fungere som rollemodel.

Alle kan blive talentspejder: du bruger din egen livs- og erhvervs erfaring i samtalerne med den unge. Vigtigst af alt er din lyst til at være rollemodel og til at give et ungt menneske nærvær,

opmærksomhed og fortrolighed. På et éndags-kursus bliver du klædt godt på til opgaven og bliver undervist i alt det gode materiale, som sætter rammerne for et succesfuldt forløb.

Vil du vide mere om at være Talentspejder, så kontakt Miljø/LEAN koordinator og mentor Janet Fredensborg på janet@strandbygaard.dk eller Landsforeningen Talentspejderne på kontakt@talentspejderne.org.

Grøn Ressource Optimering (GRO)

Strandbygaard er altid åben for nye “grønne input”, og har derfor takket ja til at være en del af det lokale GRO projekt.

GRO er et samarbejde mellem Ringkøbing-Skjern Kommune, Ringkøbing-Skjern Erhvervsråd og Uddannelsescenter Ringkøbing-Skjern. Lokale virksomheder tilbydes gratis vejledning om grøn omstilling i form af energioptimering, udnyttelse af ressourcer og veluddannede medarbejdere. Målet er at forbedre den enkelte virksomheds konkurrenceevne og vækstmuligheder med ressourceoptimering, nye grønne forretningsmodeller og bæredygtige arbejdsprocesser.

Det er der bl.a. kommet følgende positive historie ud af.

Erhvervsrådet hjælper virksomheder med at GRO

Ringkøbing-Skjern Erhvervsråd har stor fokus på cirkulær økonomi og hvordan, der kan skabes mere bæredygtighed og ressourceoptimering i de lokale virksomheder: “Vi hjælper med at sætte en grøn dagsorden, og ser hvordan vi kan løfte virksomheden til næste grønne niveau. Vi kalder det GRO.”

Når affald bliver en ressource

“På et GRO-møde drøftede vi vores nye affaldsfraktioner, og det blev hurtigt klart, at noget af vores brændbare affald muligvis kunne blive en anden virksomheds ressource.”

Konsulenterne i GRO projektet undersøgte sagen og fik hurtigt etableret en kontakt imellem Strandbygaard og Makerspace – en del af Ringkøbing-Skjern Kommune. Makerspace er etableret på alle overbygningsskoler i Ringkøbing-Skjern Kommune, hvor formålet er, at skoleelever og lærere får adgang til den nyeste teknologi inden for digital produktion og design.

“Makerspace kan bruge nogle af vores PVC-fri materialer til at eksperimentere med, printe på, skære i og f.eks. lave smykker af. Vi har opstillet vippecontainere i produktionen, som kun bruges til materialer til Makerspace. Jeg sender en mail, når de kan komme og afhente et nyt læs. Vi sparer penge på at kaste affaldet i brændbart og er samtidig med til at uddanne unge i Ringkøbing-Skjern Kommune. Affaldet får et ekstra liv.”

Erhvervsrådet som “bindeled”

Makerspace er begejstret for samarbejdet. “Vi sparer på forbruget og vores omkostninger bliver minimeret. I stedet for at vi skal ud og lede efter materiale eller direkte købe materiale, får vi her foræret materiale.”

GRO-konsulenterne er yderst positive overfor det konkrete resultat i form af dialogen med Strandbygaard og Makerspace. “Den konkrete case viser, at vores lokale virksomheder har det rigtige mindset i forhold til den grønne dagsorden, udnyttelse af ressourcer og samarbejde. Vi oplever i stigende grad interesse fra det lokale erhvervs- liv, og flere virksomheder har igangsat en proces sammen med erhvervsrådet, hvor der sættes fokus på cirkulær økonomi, grønne forretningsmodeller og bæredygtighed.”

Erhvervsrådet er glade for at kunne være binde- led mellem erhvervslivet og folkeskolen – være med til at bidrage med læring og udvikling hos unge via det samarbejde der nu er sket mellem Makerspace og Strandbygaard. Læring i hvordan vi kan genanvende materiale og passe på miljøet. GRO er med til at skabe vækst på mange måder.

Læs mere om GRO her:

<https://www.rserhverv.dk/Default.aspx?ID=1960>

1. klasserne på Ringkøbing Skole har her lavet runesten af pladefraskær.

Cirkulær økonomi: projekt CØ SMV

I slutningen af 2018 ansøgte Strandbygaard om at komme med i projekt "Cirkulær Økonomi i Små og Mellemstore Virksomheder" (CØ SMV).

Projektet er finansieret af EU's Regionalfonds-midler og har sit udgangspunkt i cirkulær økonomi. Tankegangen er, at materialer og råstoffer skal genbruges i et bionedbrydeligt kredsløb eller i et teknisk lukket kredsløb med vedvarende energikilder og uden miljøskadelige stoffer eller spild.

Vi er kommet med i projektet, og sammen med konsulentfirmaet PlanMiljø arbejder vi i 2019 på en ny, grøn forretningsmodel, hvor fokus primært ligger på bæredygtige storformatprodukter.

Som det ser ud i skrivende stund, kommer vi i projektet til at se på bl.a. alternativer til materialet PVC og information til kunder om korrekt bortskaffelse af folie og plader.

Vi glæder os til at kunne skrive mere om resultatet af projektet i vores næste miljø- og bæredygtighedsrapport, som udkommer i løbet af første halvår 2020.

Strandbygaard
Trykkerivej 2
6900 Skjern

+45 96 800 700
www.strandbygaard.dk
grafisk@strandbygaard.dk

Denne tryksag er klimaneutral, fordi den er produceret i Danmark og har en klimakompensation af 1000 kg CO₂.
Smith Pole Carbon CC-0010033/DK

